

Remissvar

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn,remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar avseende förslag till EU-förordning om industriell acceleration och omställning, ”Industrial Accelerator Act, IAA”

Sammanfattning

Nedan följer Kammarkollegiets remissvar avseende förslag till förordning om industriell acceleration och omställning. Underlaget har främst beretts ur Statens inköpscentrals uppdrags- och verksamhetsperspektiv.

I kommissionens förslag till ny EU-förordning finns bestämmelser som skulle påverka kraven som vid offentliga upphandlingar ska ställas på så kallade strategiskt viktiga sektorer. Av förslaget utpekade strategiskt viktiga sektorer har Kammarkollegiet erfarenhet av att upphandla fordon och kommer därför att begränsa synpunkterna till den sektorn.

Enligt kommissionens förslag förordas alternativ PO 2, vilket skulle komma att innebära att upphandlande myndigheter vid upphandling av fordon och tjänster där fordon används, har en skyldighet att ställa krav på att fordonen, vissa råvaror, och ett antal komponenter i fordonen är tillverkade inom unionen och/eller har lågt koldioxidavtryck.

Dessa omfattande krav på fordon innebär utmaningar på grund av:

- bristande spårbarhet och transparens i leveranskedjorna,
- avsaknaden av gemensamma branschöverskridande beräkningsmetoder för miljövarudeklarationer (EPD:er) för att bevisa koldioxidavtrycket,
- de är svåra och ibland inte möjliga att följa upp, och
- krav på fordon som används enbart för tillhandahållandet av tjänster riskerar att vara oproportionerliga.

Remissvar

Sammanfattningsvis avstyrker Kammarkollegiet förslagen som berör fordon som används för att tillhandahålla *tjänster* till offentlig sektor, då kraven riskerar att vara oproportionerliga och i praktiken mycket svåra att följa upp.

För det fall att krav på fordon ändå genomförs förordar Kammarkollegiet att kommissionen tillhandahåller ett register över godkända fordon så att upphandlande myndigheter inom EU har möjlighet att göra samma bedömningar.

Kammarkollegiets synpunkter och kommentarer

Kammarkollegiet är av synen att upphandlande myndigheter kan komma att möta såväl praktiska som rättsliga problem vid tillämpning och kontroll av att förordningen om industriell acceleration och omställning faktiskt efterlevs.

Förslaget till förordningen definierar inte begreppet lågt koldioxidavtryck, utan hänvisar till EU- regelverk och tekniska standarder. Trots kommissionens ansträngningar att harmonisera definitionerna för vad som kan räknas som lågt koldioxidavtryck finns det en risk att tillverkare och leverantörer ändå tillämpar olika beräkningsmetoder, vilket kan innebära icke-enhetlig bedömning vilket ökar risken för inkonsekventa tilldelningsbeslut och rättsliga prövningar.

Eftersom leverantörer till offentlig sektor i många fall är återförsäljare med begränsad insyn i produkternas, komponenterna och råvarornas ursprung, kan det finnas utmaningar med både spårbarhet och transparens. Även om en upphandlande myndighet godtar en egenförsäkran om efterlevnad kvarstår utmaningen vid efterföljande uppföljning.

Kammarkollegiet avstyrker de, i förordningen, föreslagna krav som ställs på fordon som används för tillhandahållande av tjänster som upphandlats genom offentlig upphandling. Tillämpningen av förslagen skulle kunna vara svår att förena med offentlig upphandlings grundläggandeprincip om proportionalitet. För att kunna ställa krav på transporter vid upphandling av varor måste det finnas en tydlig koppling till upphandlingsföremålet där en bedömning behöver göras utifrån förutsättningarna i en enskild upphandling.

Kommissionens förslag att tillhandahålla ett register med godkända fordon bör gälla alla fordonsupphandlingar och inte endast för fordon som används för tillhandahållande av tjänster. Eftersom det finns en risk att myndigheter kommer att begära omfattande dokumentation, kräva kontroll av icke-strategiska komponenter och därigenom lägga oproportionerliga bördor på de leverantörer som lämnar anbud, om ett sådant register inte tillhandahålls. Detta kan över tid komma att ha en inverkan på konkurrenssituationen och leverantörernas vilja och möjlighet att lämna anbud.

Detta beslut har fattats av avdelningschef Anna Clara Törnvall Wittgren.
Föredragande har varit Gabriella Sydorw, gruppledare uppföljningsgruppen, och
Kathleen McCaughey, hållbarhetsansvarig.

Sändlista

1. Klimat- och näringslivsdepartementet kn.remissvar@regeringskansliet.se
2. ellen.tornqvist@regeringskansliet.se
3. Registratur
4. Kommunikation